

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE FORMACIÓN E ADESTRAMENTO AUDITIVO E VOCAL
APLICADO Á PEDAGOXÍA (III-IV)
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
CURSO 2018-2019

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

DISCIPLINA: Formación e adestramento auditivo e vocal aplicado á pedagogía (III-IV)

ESPECIALIDADE:	Pedagogía		ITINERARIOS:	Xeral e da linguaxe musical.						
CARÁCTER:	Obrigatoria		TIPO DE CLASE:	COLECTIVA						
DEPARTAMENTO:	Improvisación e Acompañamento		XEFE DE DPTO.:	Pilar Cancio						
CURSOS	1º curso	2º curso	m3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:					
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	Matilde Rubio Mur
ECTS/CUAD.			1	1					1 hora	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS		EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA					
	Matilde Rubio Mur		matilderubio@gmail.com		Venres 11-12 h.					
			630 68 69 94							

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Desenvolvemento dunha escoita consciente, directamente vinculada aos coñecementos da linguaxe musical. Recoñecemento dos elementos formais, rítmicos, harmónicos, interválicos, etc. en contextos sonoros diversos. Práctica vocal e recoñecemento auditivo dos diferentes parámetros musicais en obras tonais, non tonais ou de tonalidade vaga. Consecución de ferramentas directamente vinculadas a súa aplicación no desempeño do seu futuro labor docente, nos diferentes contextos educativos.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: O alumnado conta cós coñecementos adquiridos nesta asignatura nel I e II cuádrimestre.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Importante para a formación integral dos futuros pedagogos mediante o adestramento dos parámetros vocales e auditivos propios da linguaxe musical.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T8, T13, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X4, X8, X10, X13, X19, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP3, EP5
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, so 29 de Outubro, ANEXO II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver un oído interno consciente.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Desenvolver a memoria sonora.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Desenvolver a capacidade de concentración.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Interiorizar patróns sonoros concretos que faciliten a posterior construción de imáxenes sonoras	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Aplicar coñecementos históricos e compositivos básicos que permitan contextualizar os obxectos sonoro, axudando de este modo a determinar a súa función.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Desenvolver a capacidade de disociación e transcripción dos diferentes elementos rítmicos, melódicos, armónicos, formais, tímbricos, expresivos, a unha dúas ou máis voces, utilizando diferentes textura(contrapuntística, melodía con acompañamento ...)	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Proporcionar os recursos necesarios para unha consciente e rápida lectura dunha peza dada.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na música do <i>século XX</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na <i>música modal</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Sentir o pulso interno, apreciando o pulso como un ciclo orgánico dentro do que flúe a música, polo tanto, a ser sentido fisicamente e non como mero cálculo de proporcións.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Entender os diferentes debuxos rítmicos aínda que se mostren considerablemente alterados polo carácter interpretativo.	T1, T2, T3, T8, T13, T15

	X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Apreciar a importancia do análise asociado a lectura o a transcripción	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Apreciar a importancia da dinámica, agónica e a articulación, á hora de percibir os dibuxos rítmicos.	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5
Adquirir habilidades que permitan escoitar, representar e interpretar de forma consciente os elementos que interveñen na <i>música tonal</i> .	T1, T2, T3, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X19, X24 EP3, EP5

4. CONTIDOS I CUADRIMESTRE		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓN S
9. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	9.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 9.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 9.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 9.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 9.4.- Música Antiga: Monodía relixiosa. 9.5.- Século XX: Intervállica pura	5
10. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	10.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 10.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 10.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 10.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 10.4.- Música Antiga: Monodía Profana 10.5.- Século XX: Intervállica pura	5
11. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	11.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 11.2.- Escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 11.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 11.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 11.4.- Música Antiga: Polifonía a dúas voces	4

	11.5.- Século XX: Interválica pura	
12. REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	12.1.- Repaso e interiorización dos contidos dados. Resolución de dúbidas.	2
	TOTAL SESIÓNS:	16
CONTIDOS II CUADRIMESTRE		
13. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	13.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 13.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 13.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 13.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 13.4.- Música Antiga: Polifonía a tres voces 13.5.- Século XX: Interválica pura	5
14. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA ANTIGA MÚSICA SÉCULO XX	14.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 14.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 14.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 14.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 14.4.- Música Antiga: Polifonía a catro voces 14.5.- Século XX: Interválica pura	5
15. ENTOACIÓ RITMO INTERVALOS MÚSICA TONAL MÚSICA SÉCULO XX	15.1.- Entoación: práctica da entoación a unha ou varias voces para a consecución dun nivel vocal adecuado. Utilización dos recursos vocais básicos co obxecto de utilizar a voz como instrumento ó servizo da pedagogía. 15.2.- escoita consciente en varios estilos e épocas. Audición/transcrición música tonal. Ritmo. 15.2.1.- Recoñecemento e diferenciación tímbrica. 15.3.- Intervalos: Tonalidade, modalidade e atonalidade. 15.4.- Música Antiga: Repaso Monodía y Polifonía 15.5.- Século XX: Interválica pura	4
16. REPASO DOS CONTIDOS TRATADOS	16.1.- Resolución de posibles dúbidas e repaso dos contidos tratados nesta asignatura.	2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA POR CUADRIMESTRE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓ	HORAS PRESENCIAS	HORAS NON PRESENCIAS	TOTAL HORAS
CLASES	16	0	16
ESTUDO INDIVIDUAL	0	12	12
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN 1. Probas 2. Revisión de probas	2	0	2
	TOTAL HORAS:		30

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces. 4. Diferenciación tímbrica	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces, identificación tímbrica.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	50%
Observación sistemática do alumnado na clase	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO: 28 nov-2 dic.)			
Revisión e análise das probas obxectivas baseada nos contidos: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces. 4. Diferenciación tímbrica	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces, identificación tímbrica.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	60%
Observación sistemática do alumnado na clase.	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. Entoar con afinación adecuada os exercicios propostos. Transcribir correctamente as audicións propostas.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	40%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): con máis de 4 faltas			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces. 4. Diferenciación tímbrica.	Clasificación correcta de intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces, identificación tímbrica.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Revisión e análise de proba obxectiva baseado nos contidos de todo o cuadrimestre: 1. Intervalos melódicos e harmónicos. 2. Entoación. 3. Transcrición fragmentos a unha ou varias voces. 4. Diferenciación tímbrica.	Clasificación correcta dos intervalos melódicos e harmónicos, entoación adecuada de fragmentos sen axuda externa, transcrición correcta de fragmentos a unha ou varias voces, identificación tímbrica.	T1, T3, T7, T8, T13, T15 X1, X2, X3, X4, X8, X10, X24 EP3, EP7	100%

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía:

Bach, J.S.: Corales. Editio Musica.
Edlund, L.: Modus Novus. Melodías atonales. E. Chester Music.
Hemsy de Gaiña, V.: Pedagogía musical. Lumen.
Hindemith, P.: Adiestramiento elemental para músicos. Ed. Ricordi.
Kodaly, Z.: Entonación coral. Ed. Música Budapest.
Kühn, C.: La formación musical del oído. Ed. Labor.
Lasala, A.: La educación musical del oído. Ed. Ricordi.
López de Arenosa, E.: Apuntes sobre didáctica. Enclave Creativa.
López de Areona, E.: Dictados a dos voces. Real Musical.
Mackamul, R.: La educación del oído I y II. Ed. Barenreiter.
Schafer, R.M.: El nuevo paisaje sonoro. Ricordi.
Schafer, R.M.: Hacia una educación sonora. Pedagogías Musicales Abiertas.
Schafer, R.M.: Limpieza de oídos: notas para un curso de música experimental. Ed. Ricordi.
Willems, E.: El oído musical. Ed. Paidós.

Materias:

Reprodutor CD.

Piano ou teclado.

Instrumentos propios do alumnado.

Audición de obras e visionado de partituras de diferentes estilos e agrupacións, onde aparezan os contidos a traballar.

Documentos:

Os documentos auxiliares serán colgadas na páxina web do curso en Aula Cesga con acceso exclusivo para o alumnado do curso.

PROCEDEMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 5 % dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuatrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos atópanse nesta circunstancia, poderán realizar un ditado e cantar una lección de solfeo sobre as dificultades do curso, obtendo matrícula de honra o alumno que obteña a cualificación maior nos mesmos.